

Пам'ятайте
про
Україну!

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 30 Montgomery St.
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Нью-Йорку (212) 227-4125
УНІОС (201) 451-2200
з Нью-Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXVII. Ч. 71.

ДЖЕРЗІ СІТІ ІНЮ ЙОРКУ.

ЧЕТВЕР, 27-го БЕРЕЗНЯ 1980

ЦЕНТІВ 25 CENTS

JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, MARCH 27, 1980

No. 71. VOL. LXXXVII.

АКЦІЯ „ПРАВОЗАХИСНИЙ МАДРИД” БУЛА В ЦЕНТРИ ЗУСТРІЧІ ЗАКОРДОННОГО ПРЕДСТАВНИЦТВА УГГ З УКРАЇНСЬКОЮ ГРОМАДОЮ В НЬО ЙОРКУ

Нью-Йорк, Н. Й. (Л. В.-а). Турбота за успіх акції „Правозахисний Мадрид” спонукала Закордонне Представництво Української Гельсінкської групи шукати зустрічі з українським громадянством метрополітального Нью-Йорку, яка і відбулася тут в понеділок, 24-го березня, увечері в УНДомі з участю чотирьох членів Української Гельсінкської групи: ген. Петра Григоренка, Леоніда Плюща, Ніни Строкато-Каванської та Надії Світличної. На залі були присутні й інші члени Групи: Раїса Мороз, Віктор Боровський та Зінаїда Григоренко, членка Московської Гельсінкської групи.

Вечір, що зібрав наших громадян (були зайняті і всі стоячі місця, з коридором включно), тривав від 7:30 до 10-ї вечора і на ньому можна було вислухати багато інформації про діяльність Групи і її окремих членів та описати ставити питання, на які члени УГГ давали відповіді, часто допомагаючи один одному чи доповнюючи першу відповідь, вносячи в усі спірні питання незвичайну ясність.

Вечір-зустріч започатковано виступом керівника нашої Гельсінкської групи ген. Петра Григоренка і він познайомив зібраних з провідником вечора, адвокатом Зеноном Онуфриком, якому і передав ведення програми.

Доповідає ген.
П. Григоренка

Першим доповідав ген. Григоренко, підкреслюючи потребу негайної дії всіх для належної підготовки до Мадридської наради, що відбудеться вже в листопаді ц.р. Посилена нашої дії віра, що наші дії в Україні й у цілому СРСР, де заарештовано багато правозахисників, а українських — розгромлено в нечуваний спосіб, коли за грати опинилися всіма наддідати осіб з Київської Гельсінкської групи. З України вже давно нема вістей, а з Москви генерал дістає нещодавно дві, де в один голос стверджується, що там настали „страшні часи”. Про Україну, то репресивні акції союзу, що уряд там всі окреслюють як „чистий бандитизм”. Так кажуть з багатьох джерел, — каже ген. Григоренко. Москва намагається, і її це у великій мірі вдається, — замкнути уста українцям. Тут прелегент зупинився на конкретних прикладах знущань над українцями: Горбачов, батьком і сином Січакми та багато іншими. Ніхто не сміє промовити проти репресій, всі повинні бути за грати.

Чому, — питає Григоренко, — така лютя проти правозахисного руху? Отже, виходить, що його, цього руху, СРСР так боїться. Гельсінкський рух, що його

Ген. Петро Григоренко

багато хто з нах недоцінює, вважає себе могутній засіб боротьби з потворним совєтським режимом, і це у наших об'язках зробити так, щоб про знущання й сваволлю на Україні почув цілий світ. Правозахисний Гельсінкський рух в Совєтському Союзі для цієї системи дуже небезпечний тому, бо він намагається відродити суспільство: суспільство в СРСР поділене на окремі одиниці, воно не виступає разом як одне ціле, не підносить спільного голосу проти нелюдського уряду, а правозахисний рух відроджує зговореність поміж людьми, відроджує суспільство, щоб люди не були розпорошені, щоб говорили поміж собою, перекорюючи й відкидаючи страх. В країні, де все просякнуто агентурою, де людина людини вояк, правозахисники говорять так, як члени великого 4 з'єднаного колективу, як члени суспільства. Вони „ідуть на Голгофу”, і в тому ході їх видно широко й далеко...

Приклад людської справжньої пошти, гідної пошти — передастися іншим. Оповідає генерал про один експеримент, що його провів він і Микола Руденко в Кончі Засні, в містечку, де жив Руденко. Вони (Закінчення на стор. 4)

У ЛМКЛОБІ ВІДБУДЕТЬСЯ АВТОРСЬКИЙ ВЕЧІР ІВАНА СМОЛІЯ

Нью-Йорк, Н. Й. — Станом Об'єднання Українських Письменників „Слово”, Товариства „Бойківщина” — Відділ „Маківка” та Літературно-Мистецького Клубу у п'ятницю, 28-го березня ц.р., в год. 7-їй вечора, у цьому ж Клубі, при 136-й 2-га есенно, відбудеться авторський вечір відомого письменника і журналіста Івана Смолія.

У програмі цього вечора, що її попередить вступне слово ред. Уляни Любич, візьмуть участь: автор — Іван Смолій, Марта Зелік, Роман Тимчук та Степан Крижанівський, з читанням творів цього письменника, а в музичному інтермеццо виступить із сольсопівом — Лариса Магун-Гурин та в дуеті бандуристів — Іван і Володимир Лехицькі.

У програмі цього вечора, що її попередить вступне слово ред. Уляни Любич, візьмуть участь: автор — Іван Смолій, Марта Зелік, Роман Тимчук та Степан Крижанівський, з читанням творів цього письменника, а в музичному інтермеццо виступить із сольсопівом — Лариса Магун-Гурин та в дуеті бандуристів — Іван і Володимир Лехицькі.

СЕНАТОР Е. КЕННЕДІ ПЕРЕМІГ У ПРАВИБОРАХ В НЬО ЙОРКУ І КОННЕКТИКАТ

Нью-Йорк. — Всупереч опитам і передбаченням політичних спостерігачів, сен. Едвард Кеннеді добився значних перемог над президентом Джиммі Картером у президентських виборах Демократичної партії у стейтах Нью-Йорк і Коннектикат, які відбулися у вівторок, 25-го березня. Ця перемога, передбачають спостерігачі, внесе „новий дух” у кампанію сен. Кеннеді, навіть якщо взяти до уваги факт, що вона є вислідом дуже специфічних факторів.

Сен. Едвард Кеннеді

Незгодом було такою перемогою Джорджа Буша над Роналдом Рігеном у виборах Республіканської партії у стейті Коннектикат. Натомість у стейті Нью-Йорк Ріген здобув високу перемогу, як цього можна було сподіватися, добиваючись успіхів навіть у ліберально настроєних округах.

Після обчислення 94 відсотків голосів у стейті Нью-Йорк, сен. Кеннеді одержав 511,427 голосів (59 відсотків) і 164 конвенційні делегати, а президент Картер здобув 358,841 голосів (41 відсоток) і 118 делегатів. У виборах Республіканської партії у стейті Ріген здобув 73 делегати, Буш 6, а конгресмен Джон Андерсон 1 делегата.

У стейті Коннектикат сен. Кеннеді здобув 47 відсотків голосів і 29 делегатів, а президент Картер 41 відсоток голосів і 25 делегатів. У виборах Республіканської партії у стейті Буш здобув 39 відсотків голосів і 15 делегатів, Ріген 34 відсотки голосів і 14 делегатів.

Ізраїльський кабінет рішив встановити училища в Геброні

Єрусалим. — Ізраїльський кабінет, не зважаючи на зростаючий спротив світової публічної opinio і можливість серйозних сутичок з арабами, рішив встановити кілька нових училищ у місті Геброні на західному узбережжі ріки Йордан. Це рішення перейшло відношенням голосів 8 до 6, при трьох здержках.

Це вперше від часу захоплення Гебруну від арабів у шестиденній війні в 1967 році, що уряд Ізраїля дозволив своїм громадянам поселюватися в самому Геброні, обмежуючи досі такі поселення до передмість. Згідно з новим рішенням в Геброні плануються відкрити вищу школу для вивчення жидівської релігії та училища для студій жидівської історії.

Прем'єр-міністр Менахем Бегін сильно обстоював це рішення кабінету, не зважаючи на опозицію міністра оборони Езера Вайцмана та інших міністрів. Він повідомив про це рішення кабінету спеціального дорадника президента Джиммі Картера Сола Ліновіца, який відмовився від будь-яких коментарів. Білий Дім вже раніше висловив своє негодуювання з приводу нових поселень ізраїльтян на завоєваних ними від арабів територіях на західному узбережжі ріки Йордан.

Політичні спостерігачі вважають, що становище Ізраїля щодо поселень може створити нові комплікації у заходах знайти комплексну розв'язку критичної ситуації на Близькому Сході.

У САЛЬВАДОРІ ВБИТО КАТОЛИЦЬКОГО АРХИЄПІСКОПА

Сан Сальвадор. — У понеділок увечері, 24-го березня, невідомий атентатчик вбив тут католицького архієпископа Ель Сальвадора, Оскара Арнульфо Ромеро, який був відомий із своїх виступів в обороні прав людини і критики правих і лівих екстремістів.

Покійний архієпископ Ромеро відправляв заупокійну Службу Божу у каплиці однієї з місцевих лікарень у річницю смерті матері його приятеля і відомого журналіста Хорхе Пінто. Ромеро якраз закінчив свою проповідь до біля двох десятків вірних, в якій він наголошував на правах людини, зокрема справедливості, коли до Каплиці увійшов невідомий осібник і одним пострілом з пістолі вбив його. Атентатика не вдалось зловити, а архієпископ Ромеро помер кілька хвилин пізніше. Лікарі ствердили, що куля поцілила прямо в серце.

Архієпископ Ромеро — це чергова жертва роздору і громадянської війни у цій найменшій республіці Центральної Америки, якого під цю пору править п'ятичленна хунта. Від деякого часу архієпископів Ромеро виставляли вбивством і ліві і праві екстремісти, а правлячі військовики не раз прислухалися його заявам про порушення прав людини, про несправедливість та потребу соціальних реформ. Архієпископ Ромеро втілював велику популярність і повагою серед 4,5 мільйонного населення Ель Сальвадора. Минулого року група американських законодавців і членів парламенту Великої Британії

Архієпископ Оскар Арнульфо Ромеро

була номінувала його на Нобелівську нагороду миру.

Убивство архієпископа Ромеро відзеркалює особливу роль католицького священства у країнах Центральної і Південної Америки, яка старається вдержати рівновагу поміж правлячими урядами і різними реформаторськими групами правої і лівої закраски. Деякі священники попадають в екстремі і падають жертвою тих чи інших терористичних груп. У самому Ель Сальвадорі в останні місяці згинув у цей спосіб понад десяток священників. Подібна ситуація існує й в інших країнах цього континенту.

Правляча хунта проголосила трієнічну жадобу на знак пошани до вбитого ієрарха і заповіла надзвичайні наради. Американський посол Роберт Вайт висловив співчуття урядові і населенню країни.

А. СОЛЖЕНИЦІН ВИСТУПАЄ В ОБОРОНІ ДВОХ ЗААРЕШТОВАНИХ СВЯЩЕНИКІВ

Нью-Йорк. — Александр Солженицин, відомий російський письменник-лауреат, якого совєтська влада „виворіла” в 1974 році, виступив в обороні заарештованих російських православних священників Дмитрія Дудка і Глеба Якуніна, заявляючи, що він готов свідчити в їхню користь під час судових процесів.

У заяві під заголовком „Брежнєв не може дивитися прямо в очі священників” Солженицин обвинуватив Брежнєва в виповіжденні „тотальної війни” священникам і вірним в СРСР. Солженицин стверджує, що він довідався з дисидентських кіл в Москві, що органи КГБ приготували судові процеси над Дудком і Якуніним, „відповідно тренуючи фальшивих свідків з поміж молодих людей, які обвинувачували тух священників у гомосексуалізмі і влаштуванні пиятських оргій”. Заявляючи, що він добре знає обох священників ще з часів його перебування в СРСР, Солженицин готов опрокнути обвинувачення КГБ та викрити перед світом „цей підлий задум совєтських лідерів”.

„Комуністичні лідери все ще мають досить сили, щоб схоплювати людей, а то й цілі континенти, але вони не мають сміливості дивитися прямо людям у вічі”, заявив Солженицин. Як відомо, о. Дудка органи КГБ заарештували в січні цього року після того, як він влаштував кілька молитовних зустрічей для вірних його парафії на перемістях Москви. О. Дудка, якому 58 років, втілював великою пошаною серед вірних і вів свою духовну працю в рамках законів СРСР. Його приятель о. Якунін, якому 46 років, є членом-основником Християнського комітету оборони вірних в СРСР. Його заарештували ще в листопаді минулого року.

СИНОД ІЄРАРХІЇ УКЦ ОБРАВ КАНДИДАТІВ НА КОАДЮТОРА БЛАЖЕННІШОГО

У вівторок, 25-го березня, д-р Роман Смика телефоном з Риму поінформував, що Синод Ієрархії Української Католицької Церкви, що його скликав Папа Іван Павло II та який продовжується у Ватикані, у другому дні своїх нарад вибрав трьох кандидатів на коадютора Блаженнішого Патріарха Йосифа з правом наслідства. Папа Іван Павло II вирішив, хто з цих обраних кандидатів буде коадютором і цього рішення можна очікувати в найближчому часі. Народи Синоду продовжуються.

Від д-ра Р. Смика та з інших джерел з Ватикану і Філадельфії одержано тексти звернень і проповідей Папи Івана Павла II та Блаженнішого Патріарха Йосифа під час наради Синоду і ці тексти будуть надруковані в чергових виданнях „Свободи”.

Блаженніший Патріарх Йосиф

В Мюнхені відбулись Загальні Збори УМХС

Мюнхен, Німеччина. — Дня 24-го листопада ц.р. у Мюнхені відбулись Загальні Збори (Делегатський З'їзд) Української Медично-Харитативної Служби. Про діяльність за минулу календарну звітність Головна Рада, Головна Управа і Контрольна комісія. Після обговорення звітів на внесок Контрольної комісії одностайно ухвалено абсолютною уступатися органам УМХС.

Відтак Загальні Збори, на внесок Номінаційної комісії, затвердили наступних кандидатів до нових органів УМХС: Головна Рада: д-р Ярослав Ковалів — голова; члени: д-р Михайло Дем'янів, м-р Євген Рен (Побігушій), о. канцлер Степан Дмитришин і о. про-

топресвітер Паладій Дубицький; Головна Управа: д-р Богдан Сенишин — голова; д-р Володимир М'яковський — заступник голови; пнж. Григорій Комаринський — секретар; д-р Олександр Вітницький — фінансовий референт; Контрольна комісія: проф. д-р Зенон Соколюк — голова; д-р Степан Мудрик та Василь Ткачук — члени.

Проф. д-р Ярослав Гинилевич, довірений голова Головної Управи УМХС не кандидував до нової Управи з огляду на поважний вік. Загальні Збори, висловивши д-рові Я. Гинилевичові подяку за довготривалу жертвенну працю для Української Медично-харитативної Служби, обрали його почесним головою цієї установи.

КОРОТКІ ВІСТІ

У БОГОТІ ПІСЛЯ ОДИНАДЦЯТИДЕННОЇ ПЕРЕВРИ В ПЕРЕГОВОРАХ поміж лівими терористами і урядом Колумбії про звільнення закладників, знову відбулись розмови 24-го березня. Їх заініціювали самі закладники-дипломати, яких є в неволі ще приблизно 32 особи, коли обидві супротивні сторони не могли ні до чого конкретного договоритися. Ієпер ліві міські партизани, які захопили Дімініканську амбасаду вже майже місяць тому, зменшили дещо свої вимоги. Вони вимагають звільнення з тюрми найменше 28 заплідзених в тероризмі їхніх друзів, називаючи їх поіменно, на що уряд Колумбії досі не хоче погодитися.

В ІТАЛІЇ НЕ ПРИПІНЯЮТЬСЯ ТЕРОРИСТИЧНІ ЗАМАХИ НА ВИЗНАЧНИХ ОСІБ італійського життя в усіх його царинах. Так в понеділок, 24-го березня, убито трьох членів з парамілітарної поліційної еліти, а важливі документи, які вони оберігали, вкрадено. Сумнозвісна Червона бригада взяла на себе ці вбивства, телефонуючи кількакратно до італійських періодиків. Крім цього замаху, того самого дня професора економіки з Генуїського університету прострелено по ногах, як це є звичаєм цих лівих „червонобригадників”, які в той спосіб, скалічивши, примушують нелюбих їм визначних італійців усунутися з кону діяльного життя.

МИНУЛОТІЖНЕВА ПОСТАВА АМЕРИКАНСЬКОЇ СЕНАТСЬКОЇ КОМІСІЇ закордонних справ у справі Греції та її наміру повернутися в НАТО викликала незадоволення уряду в Греції, а грецькі соціалісти обрушилися на Америку з несамоовитими обвинуваченнями проти, — як у Греції вважають, — „протурецької” позиції ЗСА, вимагаючи за проворот Греції до НАТО зокрема, та вимагаючи закриття всіх американських баз у Греції. Уряд Греції уповноважив свого амбасадора у Вашингтоні 24-го березня жадати вияснення від американських урядових чинників у справі відповіді Джорджа Веста, заступника Державного секретаря в європейських справах, який сказав, що поворот Греції до НАТО не може відбутися на базі з 1974 року, бо, мовляв, за цей час „загальна структура команди НАТО змінилася і засадничі труднощі поміж двома країнами ще більш ускладнилися”.

З АФРИКАНСЬКОЇ КРАЇНИ ЧАД ЧЕРЕЗ ЗБРОЙНУ БОРОТБУ ПОМІЖ партійними фракціями, французькому війську довелося евакуювати з тієї країни до Камеруну половину всіх білих мешканців Чаду, які становлять 900 осіб. Поміж евакуйованими є і американський амбасадор Доналд Р. Норланд. Боротьба в Чаді ведеться поміж озброєними прихильниками тамашного президента і військом, що підлягає міністрові оборони. За чотири дні війни поміж ними, — подає Агентство Франс — є вже понад 700 вбитих. Столиця Чаду Нджамена поділена на дві частини: одна з президентом на чолі займає білі квартали, а частина міста міністра оборони — чорні. Чади — колишня колонія Франції.

Ред. Ярослав Гайвас увійшов в склад редакції „Свободи”

У процесі налаштування справ видавництва УНС, зв'язаних також із резигнацією з посту головного редактора та відходом від праці в „Свободі” ред. Василя Тершаківця, Головний Екзекутивний Комітет УНС заангажував на повночасну працю в редакції щоденника довголітнього кореспондента „Свободи” та відомого із своєї багатобічної активності громадянина, ред. Ярослава Гайваса, який почав виконувати свої нові обов'язки в редакції „Свободи” з дня 17-го березня 1980. Того ж дня на повночасну працю в редакції українського щоденника перейшов,

Ред. Ярослав Гайвас

згідно з рішенням керівних органів УНС, дотеперішній редактор англомовного щоденника Зенон Силик.

РІЧНИЦА НЕЗАЛЕЖНОСТІ ЕСТОНІЇ В НЬО ЙОРКУ

ність часто-густо викликає протести совєтського уряду.

Між українцями й балтійськими організаціями в Америці панують добросусідські відносини і співпраця на крайовому й місцевому рівнях, і координація на міжнародних конференціях, як наприклад, спільні наради й консультації з при-

воду конференції в справі Гельсінкських Угод, що має відбутися цього року в Мадриді в Іспанії. В п'ятницю, 22-го лютого, відбулась відзначення 62-річчя естонської незалежності в Естонському Домі в Нью-Йорку. На фото, при столі сидять (зліва): Горст Угліх, голова Комітету Поневолених Націй в Нью-Йорку, та його дружина Ева; генеральний консул Естонії Ернст Яков; Джон Д. Блекен, представник Державного Департаменту; д-р Володимир Душник, редактор „Українського Квартальника”, та його дружина Марія, заступниця головного прелесидника УНС; м-р Іван Базарко, адміністративний директор УККА.

СВОБОДА

UKRAINIAN NEWSPAPER PUBLISHED DAILY EXCEPT MONDAYS AND HOLIDAYS BY THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.
at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918

Статті і дописи підписані авторами, не несуть відповідальності Редакції. Редакція застерігає собі право в потрібні випадки скорочувати надіслані матеріали. Незадоволені матеріали повертаються тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши задресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає

Передплата на рік — \$30.00, на півроку — \$16.00, на 3 місяці — \$9.00. Для членів УНСОЮзу 65% м.с. За кожну зміну адреси — \$0.05. Чеки, "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Два суперники

Коли писані ці рядки — в перший, офіційний день весни 1980 року — відбулися вже 8 правиборів. Президент Картер, як передовий кандидат Демократичної партії, виграв у 7-ох, — програв до свого опонентівського суперника сенатора Едварда Кеннеді тільки в одному стейті Массачусетс, який є „родимим” стейтом дому Кеннеді. Третій демократичний кандидат, каліфорнійський губернатор Джордж Бравн, залишився далеко позаду і певне перед кінем виборів зречеться кандидатури. Що стосується республіканців, то вже зрештою далі участі у виборах голова сенатської меншости сен. Говард Бейкер, колишній губернатор Техасу Джон Коннеллі і формально не зголошений, якого проте поважно брали під увагу, як потенційного кандидата, колишній президент Джералд Форд.

На тлі дотеперішнього висліді правиборів найбільшою несподіванкою був повний провал кандидатури сенатора Едварда Кеннеді: адже це рік тому в усіх опитах, що їх переводили професійні опитові агенції і окремі часописи, Кеннеді користувався популярністю в суспільстві у відношенні до президента Картера 2:1. Тим часом він, як згадувало, на попередніх правиборах виграв тільки в одному „власному” стейті, а в останніх правиборах у великому стейті Ілліной, куди його запросили на керівника манафестацийного походу в „Дні св.Патріка” у Чикаго (родина Кеннеді — ірландського походження) — його „зрадили” і католики, і робітничі спілки і службовці-урядовці, а голосували за ним тільки чорні і так би мовити заприкрашені ліберали. Похвально свідчить про стійкість і впертість того діяча, що він надалі бореться за доступ до Білого Дому, покладаючися ще на витру в великому стейті Нью Йорку 25 березня с.р., але виборчі математики вираховують, що навіть вигра у правиборах в стейті Нью Йорку (дуже сумнівно, бо сам губернатор Кері передбачує перемогу Джиммі Картера), не врятує позиції Кеннеді на Конвенції Демократичної партії у травні с.р. у Нью Йорку. За твердженням авторитетних аналітиків — найбільшою причиною програти сенатора Кеннеді не є захоплення в Ірані американських закладників і інвазія СРСР на Афганістан, що спричинило хвищу масової солідарності суспільства за урядуючим президентом Картером, як радше його нещадлива, жалюгідна автомобільна катастрофа з-перед роки на мості Чаппаквілд, де він сам врятувався, але загинула 28-літня дівчина, Мері Джо Конечне, при чому він, сенатор Кеннеді, зголосив ту катастрофу поліції в кільканадцять годин пізніше, дармащо зараз через вулицю були три освітлені доми з телефонами, відкіля можна було викликати поліцію і пожежну сторожу, що це могло б врятувати дівчину. Едвард Кеннеді рахував, що та історія вже забулася, але низка часописів великими накладами пригадали її з ворожими супроти Едварда Кеннеді навістаннями.

Мас це відбудеться 28 правиборів. Дотепер Картер здобув вже 498 делегатів, Кеннеді 196. По республіканському боці Ріген має 209 делегатів. Буш 47, Андерсон 39, Кейн 5. Для виграє Картера на конвенції треба 1,660 делегатів. Всі південні стейти і більшість західних — консервативні і будуть вірогідно голосувати за Рігена, як республіканця, та Картера, як демократа. Для виграє на конвенції Республіканської партії треба 990 голосів. Так, що ці два видатні американські діячі, кожний із них уже з великим державницьким досвідом, стануть суперниками у листопадових виборах. Рігенові закидають, що він „застарий” — 68 років — і що, „занадто консервативний”, але він вказує, що в стейті Ілліной із Чикаго включно переміг місцевого ліберального республіканця конгресмена Андерсона. А що Роналд Ріген поручає гостріші методи поведінки задля звільнення закладників з Ірану і супроти СРСР за наїзд на Афганістан, то це допоможе йому у нинішній ситуації, коли настрої в Америці пішли напрова.

Володимир Барагура

МОЄ ЗНАЙОМСТВО З „БАТЬКОМ ТАРАСОМ”

(Зі збірки „Калиновий Міст”)

Після трьох днів „гуляння” бешкети й свабола припинилися, зате жандармерія почала розшукувати й вилучувати й вивозити запідозрених „австрійців”, а навіть розстрілювати „шпівонів”.

Наше помешкання частинно зарекували для старшин армійського штабу. Забрали для найбільшій кімнати, нам залишили меншу і кухню. Двері заставили шафою й матрадами, щоб ми не підслухували. Мама швидко перенесла портрет „батька Тараса” до малої кімнати.

Була п'ятниця вечір. Пора, якої я найбільше не любив. Тоді мама нагрівала воду, вливала її до величезної мидиї зі синьою поливою „глізурою” наверху і білою всередині й купала мене. Я намагався уникнути цієї немилі операції і викручувався різними вимівками, вигадками, хитрощами, мовляв, болить мене голова, шлунко, зуб, або що я дуже втомилий і хочу спати. Купання можна було ще витримати. Найбільше я боявся останнього акту шотажного „кошерування” — миття голови. А це вносним час доморобним милом з лою і соди, липким, густим, вонючим. Цим милом мама ретельно натирала мені голову й волосся, а мило заливало мені очі, вуха, спливало за карк, вливалось в уста. Потім мама змивала мені голову водою з чайника, або жбана змішаною з оцтом. Я виривався мамі з рук і верещав під нею: „Вже, вже, вже!” Не обійшлося без лясів, а інколи, коли я занадто пручався, мама стискала мене колінами,

Роман Рахманний

ШЕВЧЕНКОВА ЗАПОВІДЬ, ПЕРЕСТОРОГА І НАСТАНОВА

Хто з нас у березні вшанує Тараса Шевченка не тільки своєю присутністю на концерті в його честь, а й також вдумливим читанням його творів, той визнає незмінну актуальність його заповіді, перестороги й настанов. Події навколо Афганістану мимомхт нагадують його слова з поеми „Кавказ”:

*І тебе загнали,
мій друже сдиний,
Мій Якове добрий!
Не за Україну,
А за її ката довелось
пролїть
Кров добру, — не чорну;
довелось запїтити
З московської чаші
московську отруту!*

Бо тоді, 1845 року, Росія загнала тисячі вояків із поневолених раніше народів на Кавказ, щоб переважними силами зламати опір волелюбних кавказьких народів. Найжорстокішою жертвою цієї імперіалістичної політики, і стратегії московського агресора був, у тому році для Шевченка, його приятель Яків Де Бальмен, із Переяславського повіту.

Читаючи про те, як за ті московські інтереси „лягло кістками муштрованих чинало”, хоч не хоч згадуєш і китайсько-російські сутички в районі ріки Уссурі та Амур, на Далекому Сході, дванадцять років тому. Серед полеглих т.зв. совєтських вояків у боях з китайською народною армією більшість становили українці, зодягнені в російські мундири, вишкolenі на російських військових традиціях, „загнані” туди на загибель в ім'я інтересів червоних імператорів.

А сьогодні в Україну з Афганістану проникають глухі вістки про те, що за подібної обстановки та в ім'я тих самих політично-стратегічних цілей українським по-російськи муштровані люди знову гинуть від кулі волелюбних жителів ще однієї азійської країни. Ціла сотка совєтських парашутистів загинула під час десантної операції на одне містечко у східній частині Афганістану. З тієї кількості 36 мають українські прізвища. „Не за Україну, а за її ката довелось пролїть кров добру...”

Важлива обставина: у цій парашутній групі не було ні одного совєтського громадянина азійської раси! Киргизи, таджики, азербайджанці, туркмени й інші азійці відмовилися воювати проти своїх расових і культурно-релігійних „своєв”-афганців. Багато з них дезертували до повстанців, коли тільки дізналися, що не для оборони афганської республіки, але для поневолень її громадян загнали їх туди в

афганські гори кремлівської стратегії. Хоч не хоч тоді Кремлю довелось зняти „димову заслонку” зі своїх ніби-допомогових операцій та явно-славно кинути на афганських патріотів... слов'ян і балтійців. Звичайно, для Москви українське „гарматне м'ясо” найдешевше і окупляється найкращими наслідками. Великою кількістю погіблх „людей муштрованих” українського роду Москва здобуває нові терени, а водночас послаблює фізичну присутність українців на українській території, де остаеться більше місця для росіян і русифікованих етніків-імгрантів.

Політика й історія повторюються

Здається, що зовсім недавно, а це вже 135 років тому, як Тарас Шевченко проклинав московських агресорів за те, що вони на Кавказі „ненагодовану і голу, застукали сердешну волю” і своїми „хортами, і гончимами, і псарями” зацуквали її. А вже з того часу одшуміла Перша світова війна з мільйонами українських жертв за великодержавні цілі Росії та внаслідок різниці стратегій російських генералів. Примарою у спогадах самовидців і дослідників висить статистика фінляндської кампанії взимку 1939-40, що померла цілі полки совєтсько-російської армії, складені з українських новобранців.

А ганебні і „славні” військові операції совєтсько-російських маршалів і генералів під час Другої світової війни проковтнули майже десять мільйонів українців та українко.

*Лягло кістками
Людей муштрованих
чинало.
А слово? А кров?
Напоїть
Всіх імператорів би
стало
З дітьми і вунками,
втопїть
В слюзах удовиць...
А дівочих,
Пролїтих тайно
серед ночі!*

*А батькових, старих,
кравчихів,
Не ріки, —
море розлилось,
Огненне море!..*

Ще зовсім недавно під час східно-німецького повстання 1953 року, на підході до Берліну та на вулицях Лайпцигу, мовчки і безславно гинули муштровані українці в російських мундирах... В Угорщині 1956 року... На Сінайському півострові, від ізраїльських бомб і куль, 1967 року... Навіть у Чехо-Словаччині 1968 року, хоч і яка маленька була „війна”.

(Закінчення на стор. 3)

Роман Ільницький

ПРО ДЕРЖАВНІ ВИБОРИ І ПРО УКРАЇНСЬКЕ „ЛАББІ”

2. Ресстрація українських виборців у міській виборчій окрузі

Щоб голосувати, кожна доросла людина має вписатися у виборчі списки тієї виборчої округи, де вона проживає (кожне місто поділене на виборчі округи, які переважно не покриваються з адміністративним поділом міста). Вписуючись треба подати, до якої партії виборець належить (демократичної, республіканської, консервативної, ліберальної тощо). Безпартійні вписуються, що вони є незалежні.

Як сказано, ресстрація є передумовою участі у виборчому процесі і тому цілий плян інтеграції українців в американське, канадське чи інше політичне життя залежатиме від того, чи СКВУ і УККА вдасться успішно провести цю акцію.

3. Вписи до американських і канадських політичних партій

У політичному житті Канади і ЗСА ключову роль відіграють політичні партії. Ім належить привілей висувати кандидатів на постів, сенаторів, губернаторів, посадовців міст, радних і т.д. Партії пропонують кандидатури тільки своїм членам і допомагають їм переводити виборчу кампанію шляхом мобілізації фондів і виборчих голосів. Після їх вибору, партії впливають на напрям їхньої діяльності.

Із сказаного виходить ясно, що в українському інтересі є мати хоча б кілька своїх людей в американському й канадському партійному апараті і то головне таких, які своїми даними дають заповуку, що можуть там зайняти впливові місця. Маючи це на увазі, СКВУ, УККА, КУК тощо повинні зробити заходи, щоб такі українці вписувалися до американських і канадських партій.

4. Участь у виборах

Перевішив ресстрацію українських виборців, система СКВУ у співпраці із усіма українськими політичними і громадськими організаціями, стоятиме перед черговим завданням: переконати їх (виборців), щоб вони масово пішли в день виборів до виборчої урни. Тут (як і при ресстрації) повинен бути введений у дію увесь пропагандивний апарат, повинні бути названі прізвища кандидатів, які найбільше сприяють українцям тут і українській справі в Україні, та повинні бути зроблені всі можливі заходи, щоб на них були віддані голоси.

Акцію треба проводити

так, щоб вона зрушила також англомовних українців, яких у ЗСА і в Канаді є вже 80 відсотків, згідно з урядовою статистикою.

5. Капіталізація виборів

Звичайно, більшість кандидатів, на яких голосуватимуть українці, будуть не-українцями, але коли вони будуть вибрані, вони будуть виборцями тих виборчих округ, де живе українське населення, то вони рахуватимуться з думкою і потребами українців. Отже постає потреба, щоб місцеві відділи крайових централей (УККА тощо) були з ними в контакті й інформували їх про українські побажання і вимоги, та щоб робили натиск на їх виконання.

Цілому природно, що вони не будуть ангажуватися по боці тільки якоїсь однієї партії, поскільки їх завданням буде залучити до акції прихильників різних партій і різних кандидатів.

6. Утворення українського „лаббі”

Зв'язки СКВУ з кандидатами та натиск на них, щоб вони допомагали українцям і українській справі, є початком того, що в ЗСА і Канаді називають „лаббі”.

Це є представництва різних груп населення (політичних, економічних, етнічних, релігійних, культурних тощо), які мають одне завдання, а саме впливають на органи влади, щоб вони діяли по лінії тих інтересів, які ці представництва заступають. В Америці на відтінку політично-етнічному вставились голівно жидівські, арабські і корейські „лаббі”. Ще нещодавно „лаббі” були в початках свого розвитку, але нині вони розвинулися до тієї міри, що з ними рахуються навіть голівні держав. Президент Картер вже кілька разів звертався з проханням, щоб виборці робили натиск на своїх законодавців у справі ухвалення проєктів законів про політику на відтінку енергії. За допомогою свого „лаббі” жиди домоглися того, що американський Конгрес відмовився дати Совєтському Союзові економічні концесії т.зв. „найвищого упривілеювання” до часу, поки совєтський уряд не дозволить на необмежену еміграцію жидів. Вони добились навіть того, що їхні організації у ЗСА ведуть прями переговори з урядами Румунії і Угорщини в справі прав і привілеїв жидівського населення в тих державах. Від вислідів тих переговорів залежить характер американсько-румунських і американсько-угорських взаємин.

(Продовження буде)

Лев Яцкевич

МІСТА НЕДАЛЕКОГО МАЙБУТНЬОГО

Згідно з прогнозами демографів та статистиків, населення нашої землі в 2050 році дорівнюватиметься 15 білліонам, а в 2100 році 40 білліонам. При такій кількості населення та постійній його міграції до поширення міст буде проходити в вертикальному напрямі. До речі, той процес вже почався на початку цього сторіччя будовою мхмарочосів, чи пак мхмаросгів. Одним з виявів тривимірної урбаністики майбутнього, слід вважати проєкт т.зв. „Габітату 67”, виставленого 13 років тому на світовій виставі „Експо-67” в Монреалі.

Недавно, західнонімецький архітект Р. Габрієл запроєктував дуже оригінальний мешкальний будинок, що вміщатиме 25,000 мешканців. Цей будинок має форму мхмарочосної вежі, висотою 1,250 метрів. Ще один, сміливий проєкт „міста-вежі” виготовив англійський архітект М. Фрішмен. Його „піднебесний” будинок має 850 поверхів 3,200 метрів заввишки. В такому будинку можна буде примістити півмільйона людей, цебто всіх мешканців сьогоднішнього Львова.

Ще інший проєкт мхмарочосного міста майбутнього, запроєктував відомий американський архітект Ф. Л. Райт. Його мхмарочос має оригінальну форму стрункої, трибичної ігли, висотою поверх 1,000 метрів. Стрижень цієї споруди становитиме сталева шогла вшпущена в землю 100 метрів завглибшки.

На тій шоглі будуть закорені підлоги і стелі всіх поверхів та зв'язані на обводі сталевими ланками, що входять до вершка сталевих конструкцій цього мхмарочосу. Плянований будинок матиме 528 поверхів, що будуть пов'язані комунікаційно 6-ма елевейторами, з модерним погоном атомної енергії зі швидкістю поруху 100 км. на годину. Цей футуристичний мхмаросг розрахований на 130,000 мешканців та становитиме адміністративний осередок майбутньої, міської метрополії.

Ще з іншим проєктом т.зв. „ідеального міста” виступив французький архітект Дж. С. Мазе. Він запроєктував будинок у формі гігантного, стятого стіжка, що вміщав би в самій середині, різні промислові фабрики, з погоном атомної енергії, а в зовнішній частині мешкальні приміщення. Ця стіжкова споруда мала б три сектори, між

з МЕХІКО ПОВІДОМЛЯЮТЬ, ЩО НАРЕШТІ ПІСЛЯ МАЙЖЕ РІЧНИХ ЗУСИЛЬ 24-го березня вдалося зупинити виліз нафти з підводного велетенського родовища в Мехіканській затоці. Інженери, після дев'яти місяців боротьби з вилізом нафти, зуміли накласти капсулю-віко на отвір родовища, з якого за цей час уплинуло три мільйони з надвишкою нафти. Це найбільший виліз нафти в світі і відвіч більший за найгірший попередній, коли танкер Амоко Кадіс сів на міліну біля побережжя Франції у березні 1978 року.

— Австрійці з німцями повели контрфорсизву. Був великий бій за Немирів. Не знаю, чи доведеться мені побачити свою дружину і сина. Тут тобі, хлопче, пам'ятка від мене. Як підростеш, прочитай її.

Офіцер витиснув мені в руку книжечку оправлену в тверду обкладинку. Поглядив мене по неслухняному волоссі, поздовбив нас по-військовому і вийшов.

Мама глянула на книжечку. Це був „Кобзар” Тараса Шевченка...

За кілька днів розшаліла страшенна баталія за Немирів. Австрійська армія, скріплена німецькою артилерією і пруськими пробосвами з'єднаннями, почала гураганний гарматний обстріл містечка. Ми скрилися в костюлі, де ввесь час бити відправлялися благаальні молебні. Середмістя Немирова згоріло дощенту. Під вечір гул битви улягся, переможні австрійсько-німецькі частини вийшли до містечка.

Згоріла й наша хата, а з нею спопеліла й дарована мені офіцером російської армії, київським українцем книжка „Кобзар”.

Але ні поетів портрет, ні його „Кобзар” не спопеліли в моїй душі. Добрячий погляд „батька Тараса” в кожній й баранячій шапці і незнана мені книжка жевріли далі в дитячій пам'яті й уяві. Коли я підріс і війна скінчилася, в нашій хаті появилася новий портрет „батька Тараса”. Тільки тепер він сидів на кріслі в яскрих панталонах і темному сортуку з чорною биндою, зав'язаною на білій сорочці. Був без шапки. Мав ці самі добрячі очі, що дивилися з-під густих брів і ці самі звисаючі вуса. Появилася у нас теж книжка, що заступила спопелений у згарищах „Кобзар”. Дарований мені царським офіцером. І я знав уже, що цей тасманий „батько Тарас”. Я пильно читав і вивчав напам'ять деякі поетові вірші, хоч і не завжди все розумів. Але дитячою душею я відчував кожне словечко і кожен рядок написаного. Так я станув на шлях національного усвідомлення...

(Кінець)

Українське Патріархальне Т—во в ЗСА

Відділ в Нью Йорку
запрошує Вас на

СПІЛЬНЕ ПАТРІАРХАЛЬНЕ СВЯЧЕНЕ

що відбудеться

в неділю, 20 квітня 1980 р., о год. 1:30 по пол.
в Українському Народному Домі
140 Друга Авеню в НЬО ЙОРКУ

Вступ — 6.00 дол. від особи.

Зголошуватися просимо: „Арка“, 48 Схід 7-ма вул., Нью Йорк.
Н. Й. 10003 або: д-р В. Палідвор, „Самомолі“, 98 Друга
Авеню, Н. Й. 10003.

Найпізніше до 15-го квітня ц. р.

Українське Лікарське Товариство Північної Америки

Управа Відділу Нью Йорк, Н. Й.
подає до відома про

СХОДИНИ та ЗУСТРІЧ

з д-р Ніною Строкатою-
Караванською
та Святославом
Караванським

що відбудеться

в суботу, 29 березня 1980 р., о год. 6-й веч.
в Українському Інституті Америки
в Нью Йорку

Вступ 25.00 дол. від особи.

ШЕВЧЕНКОВА ЗАПОВІДЬ...

(Закінчення зі ст. 2-ої)

Списки поляглих українців у російських мундирах над рікою Уссурі 1968 року були навіть опубліковані в совєто-українських виданнях.

Тепер ця преса (як також і т. зв. уряд совєто-української республіки — члена ОБ'єднаних Націй без своїх посольств у будь-якій державі) соромливо і трусливо мовчить про нові українські жертви на бойовищах Афганістану. „Не за Україну, а за її ката!...“ Ось чому Тарас Шевченко зі своїм вогненным словом такий непопулярний сьогодні саме в тій Українській ССР! Там — у Києві та у Львові, в Харкові та в Ужгороді — навіть за співання його „Заповіту“ на міській площі карають молодь міліціонерськими палицями на місці, а після ув'язнення й адміністративними карами.

Бо Тарас Шевченко раз назавжди розкрив імперіалістичне, агресорське обличчя Московії, завульговане — колись гаслами

режимного православ'я і панславизму, а сьогодні — гаслами соціальної справедливості й інтернаціоналізму. Шевченкові заповіді, перестороги й настанови не дозволяють українцям забути, що за тією димовою заслоною пропаганди таїться лише агресорська Москва-Росія з її традиційними російськими політично-стратегічними цілями. До боротьби з нею він кликав і кличе: „Боріться — поборете...“

Піднявши голос протесту до самих небес проти винищення „муштрованих людей“ всіляких національностей, Шевченко звинуватив політичних і військових керівників Росії в геноциді ще 135 років тому. Та настане той день і та година, коли на лаві міжнародного трибуналу сядуть т. зв. совєтські маршали й генерали, разом з партійними головами, щоб відповісти перед людством за геноцид, здійснюваний досі в ім'я імперіалістичних цілей Росії.

Довідавшись про вибір на посадника (мейора) міста Етко, Нью Джерзі, молодого

п. ПАВЛА ЛІСНОГО,

для родичів ПАВЛА і ЗІНИ ЛІСНИХ,
цією дорогою пересилаємо гратуляції,
а для молодого ПАВЛА ЛІСНОГО, як посадника
(мейора) міста Етко,
бажаємо багато успіхів у його праці.

АЛЕКСАНДЕР І ОЛЬГА КОБАСА

УКРАЇНЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ
БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДІТЕЙ.

ПОВІДОМЛЕННЯ

ІНФОРМАЦІЙНОЇ КОМІСІЇ ДЛЯ ПЕРЕПИСУ НАСЕЛЕННЯ В НЬОАРКУ

Ньюарк, Н. Дж. (О. Труш). — Згідно з рішенням Управи Відділу УК-КА і в порозумінні з представниками місцевих організацій Ньюарку-Ірвінгтону, Н. Дж., на спільному засіданні дня 19-го лютого ц.р. покликані до життя Інформаційну Комісію для Перепису Населення у ЗСА, завданням якої було провирити поважні недоліки урядових чинників у цьому переписі супроти українського населення і поінформувати українське громадянство про перебіг цього перепису, який відбудеться 1-го квітня ц.р.

У справі недоліків відносно перепису вже зроблено конкретні кроки. Отже, вислано ряд листів з інформаційними і пропозиційними відносно українського питання до централі перепису населення, крім цього повідомлено зацікавлених у цій справі місце-

вих конгресменів й сенаторів. Стверджуємо, що позитивним явищем є те, що цією справою зацікавилися американсько-українські ветерани, зорганізовані у своїй ветеранській формі, які будуть цими справами цікавитися й на майбутнє. У зв'язку з цим, що наближається дата цього перепису, а теж і для конкретної допомоги у переведенні цього перепису Інформаційна Комісія матиме своїх відповідників у Українському Народному Домі в Ірвінгтоні, Н. Дж., у таких днях: 31-го березня, 1-го і 2-го квітня ц.р. За порадами й інформаціями просимо заходити до кімнати Українських Ветеранів, або кликати телефонічно на число (201) 372-9856 від години 7-ої до 9-ої вечора у вище поліанні. Поради й інформації можна буде одержати в українській й англійській мовах.

Відбулися річні загальні збори 214 Відділу УНС при УСВТ „Ч. СІЧ“

У домівці УСВТ „Ч. СІЧ“ 7-го березня відбулися річні загальні збори 214 Відділу УНСОюзу, який веде свою активність при УСВТ „Ч. СІЧ“. Збори відкрив уступаючий голова Відділу Б. Сольчаник, який привітав присутніх, подав порядок дня, що його прийнято, та перервав вибір Президії зборів, до якої ввійшли: мгр. І. Хамуляк — голова, М. Якимів — заступник і І. Стефурішин — секретар.

Згідно з порядком дня відчитано протокол з попередніх загальних зборів, який одобрено, після чого звітувала уступаюча управа і Контрольна комісія. Згідно із цими звітами управа виявила живу активність у союзовій праці і тісно співпрацювала з управою УСВТ „Ч. СІЧ“ у спортивно-виховній діяльності з дітьми нашого Відділу. Секретарка полагоджувала на час усі справи, зв'язані з її працею: виготовляла і посилала на час місячні фінансові звіти до Головної Канцелярії, відрізняла і посилала на час касову книгу, вела кореспонденцію з членством і Головним Урядом.

Голова, крім своїх обов'язків у Відділовій активності брав участь у більшості зборів Окружного Комітету УНС, на яких репрезентував 214-й Відділ. Слабше, як в минулих роках, випала акція організації нових членів, але наш Відділ не був останнім в Окрузі. Під сучасну пору Відділ налічує 151 членів, дослужили і молоді.

Після звітів управи відбулася коротка і ділова дискусія, у якій дискусанти висловлювали призначення управи за її працю і старання фінансової підтримки від УНСОюзу для УСВТ „Ч. СІЧ“. Після дискусії і відповіді на запитання окремих членів, Контрольна комісія подала внесок на улічення уступаючій управі абсолютну згоду з призначенням, що збори прийняли одностайно.

На пропозицію Любомира Рудзінського збори вибрали управу в такому складі: Б. Сольчаник — голова, Р. Яворський — заступник, А. Твардовська — секретарка, І. Стефурішин — касир, О. Твардовський — заступник секретаря і організатор Відділу, П. Якимів — член управи. Контрольна комісія: мгр. І. Хамуляк, Я. Турянский і Р. Пиндус. Після зборів відбулася гу-тірка і перекуска. О.Т.

Помер Микола Кошак, довголітній касир 414-го Відділу УНС в Нью Гейвені

До Головної Канцелярії УНСОюзу наспіла вістка з Нью Гейвену, Коннектикат, що там у суботу, 22-го березня ц.р. помер на атаку серця на 86-му році життя Микола Кошак, довголітній касир 414-го Відділу Українського Народного Союзу, Товариства ім. президента Августа Волошина.

Бл. п. Микола Кошак осиротів дві доньки: Надію Лодинську з мужем Володимиром і синами Адрианом та Олегом і Оксану Шумило з мужем Ярославом і дочкою Любою та внуками, як теж брата Василя в Україні. Родина, друзі, співробітники УНСОюзу та місцеві українська громада відправили Покійного на вічний спочинок у вівторок, 25-го березня 1980.

БАНДА ОЗБОРОСНИХ ЗЛОДІВ У ЛОНДОНІ 24-ГО
БЕРЕЗНЯ ЗАХОПИЛА панцерне вантажне авто, повне
срібних злитків вартості 8,8 мільйона доларів. Скотланд
Ярд каже, що озброєні бандити, передягнені за поліціянів,
довершили цей напад і крадіжку. Тим часом невідомо,
що сталося з авто, а його водії і два охоронники не
постраждали, а були тільки замкнені в одному гаражі, де їх
і знайдено. За грошима пропав слід.

Дня 26-го березня 1980 року припадає
ТРЕТЯ СУМНА РІЧНИЦЯ СМЕРТІ
Найдорожчого МУЖА, БАТЬКА І ДІДУСЯ

бл. п.

РОМАНА БРИКОВИЧА СЛУЖБИ БОЖІ

за спокій душі Покійного

будуть відправлені

в церкві Успіння Божої Матері у Монреалі,
Канада;
у церкві Пресвятої Трійці в Кергонксоні,
Н. Й.;
у монастирі оо. Василіян у Глен Кові, Н. Й.;
та у монастирі оо. Студитів „Студіон“ у Кас-
тель Гондольфо, Італія.

Просимо Родину, Друзів і Знайомих згадати Покійного
у своїх молитвах.

МАРІЯ БРИКОВИЧ з родиною
КАТЯ ЧЕРВОНЯК з родиною
ІВАН БРИКОВИЧ з родиною

бл. п.

пл. сен. СТЕПАН ЧАЙКОВСЬКИЙ

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Опечаленим Дружині і Родині Покійного висловлюємо
сердечне співчуття.

Провід Пластових Куренів
Уладу Старших

Пластунів і Пластунів-Сеніорів
„Лісові Чорти“

Об'єднання б. Вояків Українських Армії — Станиця в Нью Гейвені, Конн.

ділитися сумною вісткою з усім Членством
і Громадянством, що в суботу, 22-го березня 1980 р.,
помер, на 86-му році життя,

св. п. четар Українських Січових Стрільців

МИКОЛА КОШАК

один із перших, який в 1914 р. вступив в ряди УСС-ів.

Опечаленим Родині і Товаришам по Зброї висловлюємо
глибоке співчуття.

Український Конгресовий Комітет Америки Відділ в Нью Гейвені, Конн.

в глибокому смутку повідомляє Українське Громадянство,
що в суботу, 22-го березня 1980 р. відійшов у Вічність,

св. п. директор

МИКОЛА КОШАК

довголітній голова Контрольної Комісії Відділу та член
багатьох українських організацій.

Опечалений Родині складаємо глибоке співчуття.

МАЄМО ЧЕСТЬ ЗАПРОСИТИ ВАС НА

ВИСТАВКУ КАРТИН ВАСИЛЯ ПАНЧАКА

члена-сеньора Об'єднання Мистців Українців Америки
що відбудеться

у великій залі Українського Спортивного Клубу в Нью Йорку
122 Друга Авеню

Виставка відкрита щоденно від год. 5-ої до 8-ої вечора, а в суботі і неділі від год. 12-ої
до 8-ої веч. до кінця березня ц. р.

ОБ'ЄДНАННЯ МИСТЦІВ УКРАЇНЦІВ АМЕРИКИ

We, the undersigned, consider it to be our pleasant task to use this vehicle
to express our heartfelt thanks to

Dr. Peter T. DeMarco

78 N. Pennsylvania Avenue, Morrisville, Pennsylvania

Д-р Петер Т. ДеМарко здобув ступінь доктора медицини
від славного та всім відомого університету при Гігеман
шпиталі. Він працював над розвитком та випробуванні ліку
PROCAINE POLYVINYL PYRROLIDONE (PVP), ще зі
студентських літ та пікує вже ним тисячі пацієнтів на протягу
двадцять літ.

В з'ясуваннях та переслуханнях в Нью Джерзі і в
Пенсильванії численні пацієнти д-ра ДеМарка доказали
великий успіх та свідчили до широкого осягу випливань та
полегшень від багатьох дегенеративних хворіб, у висліді
уживань ліку PVP, один варіант якого є тепер легко набутий в
аптеках в Європі.

Д-р ДеМарко має сотки кольорових прозірок, які
показують драматичні реакції до гангрени та інших
дегенеративних хворіб від його ліку.

Ми свідчимо і особисто даємо досвід до надзвичайних
реакцій до багату недуг, починаючи від артрити, склеродер-
ми, гангрени, слабого обігу крові, серцевих хворіб та печінок
до улькусових ран, на ногах, липусу, високого тиску крові, болу спини, поразення мозгу,
астми, емфіземи, ангіни, кровотечі, очей, опілення та цукриці.

Ми вдячні д-рові ДеМаркові за його поміч, яка уможливила нам повернутись до
нормального життя. Хай Бог нагородить його щастям та довгим життям!

Ю. Ізак, Філадельфія
Василь Паско, Нью Джерзі
Василь Сердюк, Трентон
Ж. П. Вествуд, Флоріда
Дмитро і Дуся Винченцо, Бавнд Брук

Пам'ятка Люба Фалько, Бавнд Брук
п-і Віра Заліско, Нью Джерзі
Юрій Пютенко, Бавнд Брук
Гаврило Лісенський, Трентон
п-і Марія Ворона

Інститут ім. Петра Могили Саскатун, Саск., Канада

ЛІТНЯ ШКОЛА ПОВНОГО ЗАГЛИБЛЕННЯ В УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ

5-го липня до 8-го серпня 1980 р.

ПРОГРАМА ВКЛЮЧАТИМЕ:

1. Історія українців в Канаді.
2. Історія і географія України.
3. Українська література.
4. Танки.
5. Українська музика.
6. Українська мова розговір.
7. Українська мова, читання й писання.
8. Драма.
9. Церковний спів.
10. Хор.
11. Признані українські кур-си Департаментом Освіти для 9, 10, 11, 12-ої клас.
12. Вишівання.
13. Кераміка.
14. Писання.
15. Українське куховарство.
16. Спорт, плавання.
17. Лекції на тему УГП церкви і релігії, Свята Літургія.
18. Висвітлення фільмів з українськими темами.
19. Дяквіство.
20. Бандура.

Також буде приділений час на розвагові гри та прогуль-ки.

На курси прийматиметься молодь від 14 до 17 років. Всі
учні мають розмовляти по-українському.
Пишіть за аплікацією до:

Ukrainian Total Immersion Summer School
с/о Mohyla Institute

1240 Temperance St. • Saskatoon, Sask., Canada S7N 0P1

Присилайте аплікації не пізніше як 23-го травня 1980 року.

Вступайте
в члени
УНСОюзу!

„Дитина — це скарб нації“

(Слово виголошене на парохіальній просфорі в Нью-Йорку)

Дякуючи Богові, дідзидася ми Нового Року 1980-го. Позвольте побажати вам усім від Батьківського Кружка при Академії св. Юра всього найкращого: здоров'я, успіху та не забути болю й страждань.

Оскільки ми тут так численно зібралися, хочу поділитися з вами думками, які багатьох нас тривожать, не покаять. Казав колись Іван Франко:

„Знов рік минув! При вході в рік новий
Погляньмо взад, на те, що ми пробули,
Згадаймо, браття,
кожний крок кривий,
Всі помилки, що важко промайнули,
І кожний вдар нещастя громовий.
І як з нещастя пробутим ми здобули
На дальшу путь собі живи науку.
То в них знайдем будишніх вдах поруку!“

Знайти поруку за свою жертвенну працю в сьогоднішній день — тяжко. Батьківський Кружок при Академії св. Юра знайшов ту поруку, хоч дуже часто ми у своїй праці наражаємо на різні образи та непорозуміння. Але ми на таке не звертали уваги і продовжували свою працю, ми керувалися почуттям повноважності та переконаннями, що усія голосні гасла партій чи організацій є порожні та мертві, якщо собі не усвідомити, що найкращою та найміцнішою зброєю нашої нації на еміграції є своя рідна українська школа, а найважливішим та найстабільнішим воїном є українська дитина в українській школі.

Дитина — це скарб нації! За кожна одну дитину перед нацією відповідала вся громада. І от прийде раз стати до звіту, хай би навіть перед самим собою: що зробив я за дитину, за свою дитину? Який буде той звіт? Ми побудували чудову українську школу з великими вікнами. А далі що? А тепер хай дитина воля Божа!

Ми будемо будувати музеї, організації будинки — допоможе поставити різні коробки, байдуже, яка з них буде користь. І задоволення, я дав сьогодні свою лепту. А що буде завтра? Але сьогоднішнім днем існування нації не кінчається. Наші діти є „завтра“. Оце і є той ланцюг без кінця, оце є те віковичне продовження нації, а нашим обов'язком є подбати про те продовження.

Тому нам усім мусить належати на існування української школи, де від перших шкільних років вищиплюється дітям любов до рідного, гордість і пошану до минулого, знайомство її з українською культурою, літературою, традиціями, звичаями. Тут наші діти вивчають українську мову! Це є гніздо морального та національного розвитку наших дітей! Рідна школа підсилює ті ідеї, заростки яких вони дістали у рідній хаті. Хоч і деколи вони розмовляють між собою по-англійськи, але у них у тому віці повільно вкорінюється почуття їх національної приналежності і, вишовши з Академії, вони у чужому середовищі гостро оживають і реагують на всяку дрібницю.

Наталія Канюга

АКЦІЯ...

(Закінчення зі стор. 1)

багато поміж собою розмовляли, коли сіли в автобус, посідали в різних кінцях його і далі розмову українською мовою про ті ж речі, що й перше. В автобусі спочатку панувала мова російська, а потім все — велике й мале — перейшло на мову українську. Приклад заохочує до наслідування. І ось в тім суті цього нерівного двобою з могутньою колоніальною російсько-комуністичною імперією, що його ведуть правозахисники. Вони дають приклад іншим, які треба гідно жити; показують, що не можна так по-рабськомому гнутися, як гнетесь пересічний обиватель в СССР.

Так негнута і достойна постава членів Української Гельсінської групи в Києві доводить до божевілля окупанта, тому репресивним совєтським органам так страшенно залежить на тому, щоб добитися покарання, щоб зламати волю цих осіб. Читасмо чимало про те, що ось хворого Валерія Марченка з в'язниці возили в Україну, пропонуючи всякі блага — і волю, — коли він покається в своїх „злочинах“. І відповідь падає: Ні! Хворий, окалечений в катівнях російської Півночі й Сибіру, молодий український письменник і журналіст, не хоче зберегти собі життя ціною зради своєї людської сумління. Вони на таку саму „обробку“ і Тихого, Руденка й Ребрика та багатьох інших, і не знайшлося жадного, хто б не витримував, хто б сказав: буду працювати для вас. Ось та сила моральна, ось той духовий гарт, що тримає при житті цей рух: „Контра спем сперо...“

На місце заарештованих і впадіння, стають нові. Тому не слід впадати в песимізм, навіть, як Сахаров заарештований. Ще не все пропало. Ось в Росії до розгромленої урядом організації християн відразу вступили 14 нових членів. Це саме спостерігаємо в Україні: за час існування Гельсінської групи там у ній перебуло вже 25 осіб... І в яких умовах!

Тепер перед нами прележливе завдання, — каже генерал, — промовити голосно на Мадридській нараді проти найгіршого в світі порушення людських прав — СССР. Тут велике і навіть владне завдання для української еміграції — показати, що сама угода, крім „третього кошма“, страшенно не вигідна Заходові, а з неї користає сам Совєтський Союз. Треба діяти через уряди країн, яких ми є горючими: через Канаду, через ЗСА. Треба засудити СССР у Мадриді, — каже генерал Григоренко. — І сказати, що через недотримання угод самі Гельсінські угоди недійсні.

Важливо дуже навіть найважливіше, щоб примусити Совєтські проголосити загальну амністію, попередити всього — звільнити всіх членів Гельсінських груп. Треба цієї амністії вимагати неухильно, узалежнвши від неї сам договір. Без загальної амністії — не дійсний договір!

Натомість слід вимагати нормального договору, як це завжди водилося в світі після воєн. — Тут говорить вже Григоренко, військовик, який знає добре „правила гри“ військової. Чому, — питає генерал, — вже 35 років нема договору? Бо СССР не хоче уступити в захоплених безправно терені! Цього слід покласти кінець.

Далі говорить цей визначний правозахисник про зміну, яка наступила серед чле-

нів руху опору в Україні. Тоді, коли спочатку наголошували захист прав, то тепер вже не йде мова тільки про захист окремої особи, а про захист цілої країни. Відомий документ „Лист 28-08“. Ці 28 осіб вимагають повної самостійності України. Зnamenне в цьому є те, що про самостійність вони сказали тепер і не дістали смертного засуду так, як це було з Лук'яненком у свій час за ту саму вимогу. Тож на вищий щабель стає боротьба за національне визволення в Україні.

Має ген. Григоренко і побажання до нас, як громадян. Перестерігає від отаманщини, на яку — він твердить — ми хворіємо. Мадридську справу доведемо до успішного кінця не тоді, як засищує коням у похід і на тачанках помчатися отамани. В боротьбі з таким пострахом-вететнем, як СССР, тачанки й молодіжний свист не впровадяться. Треба мудрості, спільними силами. Ось Гельсінська група закордоном не робила тасмичні з своїх планів, хоч це була їх ініціатива — Мадрид, поїздка в Еспанію. Українці пішли і до інших національних Гельсінських груп: росіяни, литовці, естонці, чехи-словаки, поляки та інші. Головне, що Група пішла до СКВУ. І ось тут вся справа довірена СКВУ, щоб він координував дії. Розпорюшувати на безліч наявних на еміграції груп — не корисно.

Тут Григоренко на прележливе задоволення й оплески присутніх, закликає всіх гуртом „обух стальте“. Всі разом! Тоді буде якийсь усього хосен. Генерал застерігає при тім, що він говорить про моральні аспекти, а не про політичні. Про фінансову сторону — він не журиться, бо відгук жертвених людей гріє його серце: фонди надходять, люди дають про Групу і її справу. Групу потрібно людей до праці, бо самими чотирма людьми всього не охопиш. Закордонне Представництво Гельсінської групи побилось вже статусу неприбуткової організації від американського уряду, і це добре. Збірка фондів відбувається задовільно, але всі, що можуть дати, побажано, повинні це зробити. Видані брошури з метою інформації про діяльність Групи і з метою збудити фонди на видатки Групи, яких годі уникнути.

Особливо, видно, подобається прелегентіві брошура „Чи може кріль врятуватися?“. Вона вийшла англійською і українською мовами. Ця дотепна назва брошури має символічний характер: кріль — це Європа, а „удав“, полз — боа конструктор — це Совєтський Союз. На обкладинці така й ілюстрація: полз наставив пащу і кролик ось-ось в неї потрапить. Видана брошура Групою і вона має багато інформації про все, що стосується Мадридської конференції і потреби наших акцій там. На замітку було цю брошуру, яку набути за одного долара, що багато присутніх і вчинило.

Тому, кончаючи свою промову, голова Закордонного Представництва Української Гельсінської Групи закликає всіх твердо протиставитися намірові „удави“ проковтнути Європу, а далі і світ. Ми повинні вливати, як уже сказав перед тим, на уряд своїх вільних держав, бо тільки з виступами таких урядів рахуватиметься СССР.

Виступ Нини Строкато-Караванської

Ніна Караванська

По доповіді генерала з короткими з'ясуваннями виступили всі учасники віча. Першою була д-р Ніна Строкато-Караванська. Не тяжко було бачити, що вона завоювала серця своєю владною і своїм словом. Вона вказала на перемогу над страхом тепер в Україні, зробила добру аналіз новітньої ситуації, яка витворилася на нашій землі. Це нові часи, коли цілковито зруйнована база землеробства нашого народу. Сталася перебудова структури нашого суспільства, хоч сталася і незалежно від нашого власного бажання. Отже витворилася нова дійсність, з якою треба рахуватися.

Процес урбанізації, відірви від землі відбувся. Ми втратили той компонент народу, що був зв'язаний з землею і хотів за неї змагатися. Вони вимерли під час штучного голоду. В сучасних умовах — не маса, а національна еліта рідше про боротьбу. Ця еліта — сильна своїм духом, знанням і авторитетним словом. Ми масо сьогодні надзвичайно інтелектуальну еліту і хоч ворожий режим в Україні дуже сильний мілітарно, то морально, етично і духово сила є по боці цієї еліти, яка обрала собі шлях опозиції до влади. Обрала свідомо і йде на нечувані жертви, щоб відстояти свій народ. Тяглість є: шестидесятичотири, правозахисний рух.

Совєтський банітизм, що розпаношався в Україні, забирає жертви — цвіт, духову еліту народу. Це страшенно. Як відновити її знову? Це трагічне питання нашого часу. Але самі репресії, їх розмах свідчать про те, що правозахисників бояться.

В Гельсінських угодах українці побачили можливість розгорнути опозиційну дію. І найважливішою справою в тім є те, що це вперше хтось в СССР оголосив, що контролюватиме поведінку влади, контролюватимуть державу, виконання Гельсінських умов. Нечуване досі стало дійсністю, не зважаючи ні на що. Це унікальність ситуації тут, — казала Ніна Караванська.

Говорить Леонід Плющ

У виступі третього промовця цього віча, Леоніда Плюща, ми почули про майже благаєння Раїси Мороз рятувати Зіновія Красівського. І тут виникає дилема, своєрідне протиріччя: рятувати окремих людей, окрему особу, коли в той сам час ідуть нові арешти сотень і тисяч людей? Леонід Плющ дав відповідь на співвідношення між абстрактними і конкретними діями в цій страшній дилемі, жорстокому виборі між конкретною людиною, якій болить „печінка“, і поміж рятунком усіх. Він побоюється, що ті, які втілюють від безпосередньої конкретної праці в обороні конкретних людей, вибирають собі „легшу“ роль: абстрактний захист.

абстрактна країна, абстрактні заяви, які присміюються нічого не дають окремій особі, яка несамовито страждає. Абстракт не має „печінки“, отже, йому не болить. І ось тут приходить Мадрид і нагода об'єднати обидва ці аспекти визвольної акції.

Зовсім конкретно ось що має на увазі Плющ: візьмемо Горбала, якого тепер цинічно обвинувачено в насильстві якоїсь жінки. Він сам музикант такий, як музикант і Смогител, заарештований вчасніше. Боротися за одну людину чи за всіх? Треба для правильності поширити базу: композитор Шостакович у своїх спогадах подає докази про розстріл українських козарів совєтською владою в традиційних роках. Це дає можливість боронити Горбала-музиканта, поширюючи значно оборону, виставляючи в тім контексті і розстріл козарів — нищення культури музичної в цій випадку і взагалі культури українського народу.

Леонід Плющ

Про розстріл козарів мало знають у світі. Іх розстріляли, бо вони співали про голод. Вони були історичною пам'яттю народу. Можна тут включити і вбивство композитора Володимира Васюка, поєднуючи кампанію за одну людину з ширшою проблемою. Тоді ми вирішимо боротьбу за велику справу, але не абстрактну. І тут Леонід Плющ наголошує на потребі ставити питання в глобальну площину, ставити питання по-світовому.

Слід поміркувати і про те, щоб пов'язати Афганістан з українським питанням. Навіть питання екології... Якщо ми зачепимо в чужому серці західних людей співзвучну нам струну, то тоді вони допоможуть і нам у наших справах. Леонід Плющ також висловив признання українській еміграції за її подиву гідну зорганізованість, чи не найкращу, яку він бачив з усіх еміграцій світу, і якщо вона мудро сконцентрує свою дію, то Мадридська конференція, хоч і не рв'яє всіх проблем, але вона багато сприятиме до посилення боротьби в світі за людські і за національні права.

Виступ Надії Світличної

Надія Світлична

Надія Світлична, улюблення нью-йоркської публіки, прочитала, між іншим, „Доручення“ вісьмох членів Київської Гельсінської Групи для ген. Григоренка очолити представництво Групи закордоном. У „Дорученні“ уповноважується також Леонід Плющ для виконання праці Групи. Підписи під „Дорученням“ з року 1978-го таких членів УГГ: Олесь Бердник, Віталій Калиниченко, Іван Кандиба, Оксана Мешко, Василь Січко, Петро Січко, Василь Стрільчак. Надія Світлична прочитала цей документ Київської Гельсінської Групи, щоб „баламуство не ширлося“, бо дехто і діє ставить під сумніш легітимність Закордонного Представництва УГГ. У її виступі пригадала Світлична також про етичні засади, якими керується Група у своїх відношеннях до всіх проблем: про принципи довіри, який панує серед всіх членів Групи і вдома і тут.

Крім підкреслення важливості нашої участі в Мадридських нарадах, Світлична поділилася з аудиторією видавничими планами Групи: буде появлятися періодичний місячник, інформаційний „Вісник“ УГГ. Ця публікація, до редакційної колегії якої вона, Світлична, входить, матиме своїм завданням нотувати все, що стосується репресій окупаційної влади в Україні, щоб розпорюшені матеріали не пропадали марно. Вона звернулася також із закликом до української громади підтримати фінансово „Вісник“ і також: допомогти збиранням матеріалів. Не все, що приходить з України, — Гельсінська Група має в себе: чимало матеріалів про справжній стан правозахисного руху в Україні, — можуть подати і окремі особи чи гурти людей, що мають контакт з Україною і українцями в ній. „Вісник“ хоче присвятити збиранню і зберіганню всіх таких матеріалів, і в цьому ми повинні допомогти. „Вісник“ вийде ще перед Мадридом.

Запити і відповіді

Після закінчення цієї доповідальної частини віча, розпочалися запити і відповіді. Чимало питань було безпосередньо до головної доповіді і головного промовця Петра Григоренка і він на всі давав вичерпні відповіді.

хоча вони не завжди всіх запитуючих задовольняли. При запиті спостерігалося також в дії довіря одного до одного членів УГГ і взаємну пошану, коли один чи друга з чотирьох учасників віча поспішали доповнити, уточнити, вняснити відповідь попереднього запитуваного.

Питання подавалися на картках для заощадження часу і уникнення „промов“, як це в нас часто буває, коли присутні замість конкретного короткого питання проголошують довшу чи коротшу „доповідь“. Всіх питань, на які присутні почули відповідь, було чимало, але ще лишилося з десятих, коли модератор програми адв. Онуфрік зачитав запис, чи вичерпні всі запити, чи закінчили віче. Тому, що вже була пізня година, зібрані одногодогосно ухвалили віче закінчити.

Але ще з годину із залі не розходилися люди, питаючи з чотирма учасниками віча і з тими членами УГГ, що були не на сцені.

Цей Вечір-віче дав Українській Гельсінській Групі на Мадридській виставці коло тисячі доларів у латках. Було також передано збірку на „Вісник“.

БАТЬКИ! Зв'яжіть замоподу ваших дітей з найстаршою, найбільшою й найбагатшою українською національною установою поза межами батьківщини, якою є Український Народний Союз, щоб заповнити їм крашу будучини, в нашій громаді у вільному світі нового світового члена!

TRAKA COMPANY
DEPARTMENT STORE
48 East 7th St.
Tel. 3-3550, New York, 10003
НА ВЕЛИКДЕНЬ: вже маємо — чудові писанки, свят. карти, прикраси для писання писанок, і т. д.

ЗБОРИ
ВІДДІЛІВ УНСНЕДІЛЯ,
30-го БЕРЕЗНЯ 1980 р.

АСТОРІЯ, Н. Я. Місячні збори Б-ва св. Миколая — 5-ий Відділ УНС у церковному приміщенні 37-09 31-ша Авеню, о год. 4:30 по пол. На порядку звіту відділового уряду і різні союзові справи. Проситися членів вивиривати залегні вкладки. — М. Хоманчук, секр.

РОЗШУКИ

ANNA ARTEMENKO
contact WILLIAM W. GRESHAM
c/o Dr. Thomas J. McIlveen
605 S. First, Chickasha, Okla. 73018

FEDERAL DIRECTORS

ПЕТРО ЯРЕМА

УКР. ПОГРЕБНИК

Займається Похоронами

в BRONX, BROOKLYN,
NEW YORK і ОКОЛИЦЯХКОНТРОЛЬОВАНА
ТЕМПЕРАТУРА

Peter Jarema

129 EAST 7th STREET

NEW YORK, N.Y.

OREgon 4-2568

Richard H. Burnadz
УКРАЇНСЬКИЙ
ПОГРЕБНИКMcNERNEY BURNADZ
FUNERAL HOME871 Lakeview Avenue
CLIFTON, N.J.Phone (201) 772-1880
R. H. Burnadz —
J. J. McNeerneyFuneral Directors
Chapels available through
out the Metropolitan Area.

SINKOWSKY

FUNERAL SERVICE

3535 East Tremont Avenue
BRONX, N.Y. 10465
Tel.: 663-2475191 Avenue "A"
NEW YORK, N.Y. 10009
Tel.: 674-3690Директор ЙОСИФ
СЕНКОВСЬКИЙЗалучує кваліфікованих похоронів в каліфорнії, по-
ложивши в кожній районі
м. Похорони по міні-
мальних цінах.

Вступайте в члени УНС!

Приймається оголошення
СВЯТОЧНИХ ПОБАЖАНЬ
у „Свободі“

Адміністрація „СВОБОДИ“ запрошує ВШанованих Читачів, Установ, Організацій, Товариств, Професіоналістів, Купців і все Громадянство передати свої традиційні святкові привітання у збіжженому Великодньому числі, що зайдуть у найближчі закриття світу.

Великий тираж „СВОБОДИ“ та відповідний зміст збіжженого святкового числа, надають таким побажанням окремої ваги і значення.

ЦІНИ ОГОЛОШЕНЬ:

1 ряд через 1 шпальту ...	5 4.00	4 ряди через 2 шпальти ...	24 00
1 ряд через 2 шпальти ...	6 00	5 ряди через 2 шпальти ...	30 00
2 ряди через 2 шпальти ...	12 00	6 ряди через 2 шпальти ...	36 00
3 ряди через 2 шпальти ...	18 00	та в інших розмірах.	

ОГОЛОШЕННЯ ПРИЙМАЄТЬСЯ —

до 28-го БЕРЕЗНЯ 1980 року

Зголошення святкових побажань, РАЗОМ з ГРОШЕВОЮ ОПЛАТОЮ, залежно від величини оголошень, надіслати до:

„СВОБОДА“

30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302

ВЕЛИКА ПОВІСТЬ

ВЖЕ ПОЯВИЛАСЯ 2-га ЧАСТИНА КНИЖКИ

ПІЗНАЙ СВІЙ ОБРЯД

— ЛІТУРГІЙНИЙ РІК УКРАЇНСЬКОЇ
КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ

пера о. Юліана Катрія, ЧСВВ

Книжка має 286 сторінок, багато ілюстрована і подає чисельну бібліографію. Брошура: 6 дол., в оправі: 10 дол., пошта: 1 дол. Книжку висилають тільки за попередньою оплатою. В ЗСА замовляти:

BASILIAN FATHERS

4952 S. Paulina Street • Chicago, Ill. 60609

Granite

Marble

Bronze

Телеф. (201) 372-0468

ROSE-HILL MONUMENTS

184 UNION AVENUE IRVINGTON, N.J. 07111

S. ZELINSKY — ПІЛИП ЧУН

ПЕРШЕ УКРАЇНСЬКЕ ПІДПРИЄМСТВО НАДГРОБНИКІВ. СТАВЛЯЄМО ПАМ'ЯТНИКИ НА ВСІХ ЦВИНТАРЯХ І НА СВ. АНДРІЯ В С. БАВНД БРУКУ, НЮ ДЖЕРЗІ І СВ. ДУХА В ГЕМПТОНБУРГУ, НЮ ЙОРК.